ECLI:LV:LAAT:2018:1211.112026918.6.S

Lieta Nr.112026918
103AA-0098-18

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2018.gada 11.decembrī

Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā: tiesnesis - referents – A.Strauts,
tiesneši – J.Dimpers un J.Vasiļkovskis

apelācijas kārtībā, Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 95, rakstveida procesā izskatot administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. D/ iesniegto apelācijas sūdzību par Daugavpils tiesas 2018.gada 5.oktobra spriedumu, ar kuru

/pers. D/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, atbildība, par kuru paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[1 5] panta astotajā daļā, un sodīts ar naudas sodu 1300 *euro* apmērā, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 4 gadiem un administratīvo arestu uz 12 diennaktīm.

Noklausoties tiesneša – referenta ziņojumu, pārbaudot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, apelācijas instances tiesa

k o n s t a t ē

Ar Daugavpils tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un viņam piespriests sods par to, ka viņš 2018.gada 30.jūlijā, plkst.16.25 Dagdā, pa Asūnes ielu, virzienā no ciema Asūne uz Alejas ielas pusi, vadīja automašīnu Volkswagen Passat, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, iespējams, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī. Pamatojoties uz aizdomām par atrašanos alkohola reibuma stāvoklī, viņš tika nogādāts SIA "Preiļu slimnīca" Uzņemšanas nodaļā, lai veiktu medicīnisko pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs, taču, no medicīniskās pārbaudes viņš atteicās.

Minētās /pers. D/ darbības kvalificētas kā administratīvais pārkāpums, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa *(turpmāk arī – Latvijas APK)* 149.[15] panta astotajā daļā.

Par minēto Daugavpils tiesas spriedumu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā vainojamā persona /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīja, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pilnībā nepareizs šādu apsvērumu dēļ, un proti:

1) Lietā nav neviena ticama un pieļaujama pierādījuma tam, ka viņš, t.i., /pers. D/ konkrētajā gadījumā vispār ir vadījis transportlīdzekli pirms pārbaudes veikšanas. Tiesas secinājums par minēto faktu balstīts vien uz divu policistu safabricētiem ziņojumiem, kas konkrētajā gadījumā nav ne ticami, ne arī pieļaujami pierādījumi.

2) Pretēji tiesas konstatētajam, nav notikusi /pers. D/ atteikšanās no medicīniskās pārbaudes, jo, pirmkārt, kā to tiesas sēdē liecināja sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Preiļu slimnīca" ārste /pers. G/, kura sastādīja un parakstīja /pers. D/ medicīniskās pārbaudes protokolu, /pers. D/ netika piedāvāts nodot siekalu paraugus. Otrkārt, urīna analīzes nebija iespējams veikt, jo slimnīcā nebija vīrieša dzimuma laboranta, kura uzraudzībā varētu paņemt /pers. D/ urīna paraugus. Treškārt, asins paraugu ņemšana nebija iespējama, jo ārste nevarēja piedāvāt tīru adatu, kas tiktu izņemta no iepakojuma tieši /pers. D/ klātbūtnē. Ceturtkārt, pārbaudi ar alkometru nebija iespējams veikt, jo slimnīcā nav tādas ierīces.

Tādējādi, apelācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, ne pie kādiem apstākļiem nav iespējams konstatēt /pers. D/ atteikšanos no medicīniskās pārbaudes, jo nevar atteikties no tā, kas nemaz netiek piedāvāts.

Papildus minētajam norādāms, ka konkrētajā gadījumā ir pilnīgs juridiskais nihilisms pirmās instances tiesas spriedumā norādītais, ka "apstāklis, ka /pers. D/ medicīnas pārbaudē netika piedāvāts veikt pārbaudi ar alkometru, tiesas ieskatā, nevar novest pie nelikumīgas lietas izspriešanas, jo viņš jau sākotnēji atteicies no alkohola koncentrācijas noteikšanas izelpā, kad viņam to piedāvāja policijas darbinieki". Tiesa ir sajaukusi divas atšķirīgas lietas – izelpotā gaisa pārbaudi, ko veic policisti, ar ārsta veikto medicīnisko pārbaudi. Katram ir tiesības atteikties no policistu piedāvātās izelpotā gaisa pārbaudes, un par to, pretēji tiesas norādītajam, 2005.gada 11.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.15 "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpojamā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" paredz veikt medicīnisko pārbaudi, nevis piemērot sodu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu. Tādējādi, fakts, ka persona atsakās pūst policistu piedāvātajā alkometrā, nekādā veidā neveido Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15] panta astotās daļas objektīvās puses nepieciešamās pazīmes.

Turklāt, par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes veikšanas ir pamats runāt vien tad, ja personai tiek piedāvāts nodot visu trīs bioloģiskās vides (asiņu, urīna un siekalu) paraugus.

3) Konkrētajā gadījumā tika nokavēts minētajos Ministru kabineta noteikumos Nr.15 noteiktais divu stundu termiņš, kurā persona jānogādā ārsniecības iestādē, lai veiktu medicīnisko pārbaudi.

Proti, no medicīniskās pārbaudes protokola redzams, ka medicīniskā pārbaude /pers. D/ bez jebkāda tiesiska pamata tika uzsākta vēlāk kā pēc 2 stundu termiņa. Tādējādi, /pers. D/ ieskatā, minētais termiņa nokavējums konkrētajā gadījumā ir pamats secinājumam, ka medicīnisko pārbaudi veicošā ārste vispār nebija tiesīga izpildīt procesuālo darbību – medicīniskās pārbaudes veikšanu.

Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesa minētos pārkāpumus neņēma vērā, /pers. D/ ieskatā, tiesas taisītais spriedums par viņa atzīšanu par vainīgu un sodīšanu konkrētajā gadījumā ir pilnībā atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā izbeidzama.

Sakarā ar lietā iesniegto apelācijas sūdzību, 2018.gada 2.novembrī, pamatojoties uz Latvijas APK 289.[20] panta pirmo daļu, ceturto daļu un 289.[21] panta pirmo un otro daļu, pieņemts lēmums par apelācijas tiesvedības ierosināšanu lietā un lietas nozīmēšanu izskatīšanai rakstveida procesā. Administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī, norādīts par tiesībām pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, norādīts par tiesībām iesniegt viedokli par lietā iesniegto apelācijas sūdzību.

Pārbaudot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, apelācijas instances tiesa konstatē, ka noraidījums paziņotajam apelācijas instances tiesas

sastāvam vai atsevišķam tiesnesim nav pieteikts. Tāpat lietā nav iesniegts rakstveida viedoklis par apelācijas sūdzību.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka lietā atrodošos materiālu kopums, to apjoms un saturs ir pietiekams, lai izskatītu apelācijas sūdzību rakstveida procesā un pieņemtu vienu no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrajā daļā paredzētajiem nolēmumiem.

Pārbaudot pirmās instances tiesas sprieduma likumību un pamatotību attiecināmībā uz /pers. D/ apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, pārbaudot administratīvā pārkāpuma lietā atrodošos pierādījumus, apelācijas instances tiesa secina, ka Daugavpils tiesas spriedums atstājams negrozīts, bet iesniegtā apelācijas sūdzība kā nepamatota ir noraidāma.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka Daugavpils tiesa /pers. D/ administratīvā pārkāpuma lietu izskatīja atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[7] panta prasībām un atbilstoši minētā likuma 244.panta, 272.panta prasībām novērtēja tiesas sēdē parbaudītos pierādījumus. Pirmās instances tiesas spriedumā izdarītie konstatējumi, atzinumi un secinājumi par /pers. D/ vainīgumu izvirzītajā pieņēmumā atbilst tiesas sēdē pārbaudīto pierādījumu saturam, kas izslēdz saprātīgas šaubas par to, ka /pers. D/ ir tā persona, kura 2018.gada 30.jūlijā, plkst.16.25 Dagdā, pa Asūnes ielu, vadīja automašīnu Volkswagen Passat, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/un pēc nogādāšanas SIA "Preiļu slimnīca", lai veiktu medicīnisko pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs, no medicīniskās pārbaudes atteicās.

Iesniegtajā apelācijas sūdzībā /pers. D/ apgalvo, ka lietā nav neviena ticama un pieļaujama pierādījuma tam, ka viņš vispār ir vadījis transportlīdzekli pirms pārbaudes veikšanas. Tiesas secinājums par minēto faktu balstīts vien uz divu policistu safabricētiem ziņojumiem, kas konkrētajā gadījumā nav ne ticami, ne arī pieļaujami pierādījumi.

Sakarā ar minēto, apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti un pareizi secināja, ka /pers. D/ sniedz nepatiesas liecības, ka viņš nevadīja transportlīdzekli, bet atradās stāvošā transportlīdzeklī, kur lietoja alkoholu un centās sazināties ar evakuatoru, tā kā transportlīdzeklim bija "nolaista" riepa, jo šāda /pers. D/ izvirzītā versija ir atspēkota ar pirmās instances tiesas sēdē nopratināto liecinieku Alda Batņas (lietas 38.- 39.lapa) un Jevgēnija Saveļjeva (lietas 39.-40.lapa) liecībām un abu liecinieku dienesta ziņojumos izklāstītajiem apstākļiem (lietas 17.-18.lapa), kā arī transportlīdzekļa izņemšanas protokolā un izņemtā transportlīdzekļa pieņemšanas nodošanas aktā Nr.127790 fiksēto informāciju (lietas 5.-8.lapa). Turklāt, administratīvā pārkāpuma protokola parakstīšanas brīdī /pers. D/ neizteica iebildumus par to, ka nav vadījis transportlīdzekli, bet šāds arguments viņam radās, izskatot lietu tiesā. Līdz ar to, pirmās instances tiesa pamatoti secināja, ka /pers. D/ iebildumi ir nepamatoti un vērsti uz izvairīšanos no atbildības par izdarīto administratīvo pārkāpumu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto atziņu, apelācijas instances tiesa secina, ka nepatiess ir /pers. D/ apgalvojums, ka lietā nav neviena ticama un pieļaujama pierādījuma tam, ka viņš konkrētajā gadījumā vispār ir vadījis transportlīdzekli pirms pārbaudes veikšanas. Konkrētajā gadījumā adminstratīvā pārkāpuma lietā atrodošies materiāli ir iegūti, nepieļaujot procesuālos defektus, līdz ar to, ne pirmās, ne apelācijas instances tiesai nav tiesiska pamata apšaubīt to pieļaujamību un ticamību. Turklāt, pierādījumi pirmās instances tiesā pārbaudīti atklātā tiesas sēdē administratīvā pārkāpuma izdarīšanā vainojamās personas un viņa pārstāvja klātbūtnē.

Tāpat apelācijas instances tiesa par patiesībai neatbilstošu atzīst /pers. D/ apgalvojumu, ka tiesas secinājumi balstās uz divu policistu safabricētiem ziņojumiem, kas konkrētajā gadījumā nav ne ticami, ne arī pieļaujami pierādījumi, jo ne /pers. D/, ne viņa pārstāvis nenorāda nevienu iemeslu, kuru dēļ policijas darbiniekiem būtu jāsafabricē ziņojumos norādītā informācija. Turklāt, abi policijas darbinieki A.Batņa un J.Saveļejevs apturēja /pers. D/ vadīto transportlīdzekli, pārbaudot Dagdas pilsētas vērīgo iedzīvotāju ziņojumu policijai par to, ka Dagdā, Asūnes ielā braukā automašīna VW Passat universālis pelēkā krāsā, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kuras vadītājs, iespējams, atrodas alkohola ietekmē. Tāpēc apelācijas instances tiesa atzīst, ka konkrētajā situācijā policijas darbinieku A.Batņas un J.Saveļjeva rīcība bija atbilstoša likuma "Par policiju" 9.-10.pantā noteiktajiem pienākumiem un viņiem nebija nekādas personīgās ieinteresētības radīt nelabvēlīgas juridiskas sekas /pers. D/. Turklāt, ne A.Batņa, ne J.Saveļejevs līdz /pers. D/ vadītā transportlīdzekļa apturēšanai, /pers. D/ nepazina.

Tāpat apelācijas instances tiesa par neatbilstošu patiesībai atzīst /pers. D/ apgalvojumu, ka nav notikusi viņa atteikšanās no medicīniskās pārbaudes, jo viņam netika piedāvāts nodot siekalu paraugus. Otrkārt, urīna analīzes nebija iespējams veikt, jo slimnīcā nebija vārieša dzimuma laboranta, kura uzraudzībā varētu paņemt /pers. D/ urīna paraugus. Treškārt, asins paraugu ņemšana nebija iespējama, jo ārste nevarēja piedāvāt tīru adatu, kas tiktu izņemta no iepakojuma tieši /pers. D/ klātbūtnē. Ceturtkārt, pārbaudi ar alkometru nebija iespējams veikt, jo slimnīcā nav tādas ierīces.

Minētā sakarā sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Preiļu slimnīca" ārste /pers. G/ pirmās instances tiesā liecināja (lietas 37.lapa), ka, sākot medicīnas pārbaudi, viņa uzreiz piedāvāja /pers. D/ nodot asins vai urīna paraugus, bet viņš uzreiz kategoriski atteicās. Tāpēc viņa uzaicināja /pers. D/ uz kabinetu aizpildīt dokumentus un veikt klīnisku pārbaudi. Līdz adatām viņi nemaz nenonāca, jo tās atrodas citās telpās. Lai veiktu alkohola koncentrācijas asinīs pārbaudi, alkometrs slimnīcā netiek izmantots. Tā kā /pers. D/ no medicīniskās pārbaudes kategoriski atteicās, viņam nekas vairāk netika piedāvāts.

Apelācijas instances tiesa atzīst par patiesām liecinieces /pers. G/ liecības, jo tās apstiprinās ar administratīvā pārkāpumā lietā atrodošies pierādījumiem.

Liecinieces /pers. G/ liecības objektīvi apstiprinās ar medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.20 fiksēto informāciju (lietas 15.lapa), no kuras redzams, ka /pers. D/ atteicās nodot bioloģiskās vides paraugus un savu atteikšanos viņš apliecinājis ar parakstu.

Turklāt, liecinieces /pers. G/ liecības apstiprinās ar pirmās instances tiesas sēdē nopratinātā liecinieka Genādija Pobjaržina liecībām (lietas 37.lapa) un viņa dienesta ziņojumā norādīto informāciju (lietas 16.lapa). No minētā liecinieka liecībām redzams, ka viņš piedāvāja /pers. D/ veikt alkohola testu uz vietas ar alkometru, bet /pers. D/ atteicās. Tāpēc /pers. D/ tika nogādāts medicīnas iestādē, kur viņa klātbūtnē /pers. D/ atteicās no medicīniskās pārbaudes. Tāpēc arī tika sastādīts administratīvais protokols par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes, nevis par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola ietekmē.

Tāpat apelācijas instances tiesa norāda, ka normatīvie akti, tajā skaitā, 2005.gada 11.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.15 (spēkā līdz 2018.gada 30.novembrim) "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" nenosaka, kāda dzimuma personai ārstniecības iestādē ir jāizņem pārbaudāmajai personai bioloģiskās vides paraugi, noteicošais ir tas, ka to izdara vai piedāvā izdarīt ārstniecības persona. Tāpat minētie noteikumi neparedz personai, kas veic medicīnisko pārbaudi, obligāti piedāvāt transportlīdzekļa vadītājam nodot visas iespējamās analīzes un veikt visas iespējamās pārbaudes, lai noteiktu alkohola koncentrāciju. Saskaņā ar alkohola, narkotisko, psihotropo un toksisko vielu ietekmes noteikšanas medicīniskās tehnoloģijas metodi, ārsts ir neatkarīgs medicīniskās pārbaudes veikšanā un atzinuma sniegšanā. Tas nozīmē, ka ārsts pēc klīniskās simptomātikas izvērtēšanas, iesaka, kādi bioloģiskie materiāli ir nododami, nevis tos izvēlas pārbaudāmā persona.

Izskatāmajā lietā noteicošais ir fakts, ka /pers. D/ kā transportlīdzekļa vadītājs atteicās no medicīniskās pārbaudes alkohola ietekmes noteikšanai un šāds fakts apstiprinās ar pirmās instances tiesas spriedumā novērtētiem pierādījumiem un apelācijas instances tiesā atkārtoti pārbaudītiem pierādījumiem. Tāpēc apelācijas instances tiesa secina, ka /pers. D/ saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15] panta astotajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu likumīgi un pamatoti.

Tāpat apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka konkrētajā gadījumā nav būtiskas nozīmes apstāklim, ka /pers.

D/ netika nogādāts ārsniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumu Nr.15 (spēkā līdz 2018.gada 30.novembrim) "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" 4.punktā noteiktajā divu stundu laikā, jo pie administratīvās atbildības /pers. D/ tiek saukts par attiekšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, nevis par transportlīdzekla vadīšanu alkohola ietekmē. Būtiska nozīme laikam, t.i., divām stundām būtu tajā gadījumā, ja tiktu apstrīdēta jau konstatētā alkohola koncentrācija /pers. D/ izelpā vai viņš nepiekristu pārbaudes rezultātiem.

Turklāt, apelācijas instances tiesas ieskatā, Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumu Nr.15 (spēkā līdz 2018.gada 30.novembrim) "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" 4.punktā noteiktais divu stundu laiks netika nokavēts, jo /pers. D/ aizturēts, lai viņu nogādātu uz medicīnisko pārbaudi 2018.gada 30.jūlijā plkst.17.50 (lietas 14.lapa) un nogādāts medicīnas iestādē 2018.gada 30.jūlijā plkst.18.50 (lietas 15.lapa), par ko liecina arī /pers. D/ paraksti Administratīvās aizturēšanas protokolā Nr.208 un Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.20. Tāpat no administratīvās aizturēšanas protokola redzams, ka /pers. D/ pēc administratīvā protokola sastādīšanas ir atbrīvots 2018.gada 30.jūlijā plkst.20.25.

Izvērtējot Administratīvās aizturēšanas protokola saturu, apelācijas instances tiesa secina, ka policijas darbinieks G.Pobjaržins un pirmās instances tiesa neatšķir jēdzienus, kas ir transportlīdzekļa apturēšana un kas ir personas administratīvā aizturēšana, lai gan vienā un otrā gadījumā tā ir iestādes faktiskā rīcība publisko tiesību jomā, kas rada tiesiskas sekas. Līdz ar to, pirmās instances tiesa, analizējot pierādījumus spriedumā, nepareizi norādījusi laiku, ka /pers. D/ administratīvi aizturēts 2018.gada 30.jūlijā plkst.16.27, lai gan šajā laikā viņš tika apturēts kā persona, kura vada transportlīdzekli, bet administratīvi aizturēts pēc tam, lai nogādātu medicīnas iestādē. Konkrētajā gadījumā šāda pirmās instances tiesas kļūda nerada tik nozīmīgas juridiskas sekas, lai pirmās instances tiesas spriedumā konstatētos /pers. D/ izdarītā pārkāpuma faktiskos apstākļus atzītu par nelikumīgi konstatētiem.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{22} pantu, 289.^{12} panta otrās daļas 3.punktu, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Daugavpils tiesas 2018.gada 5.oktobra spriedumu par /pers. D/ atzīšanu par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{15} panta astotajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīšanu atstāt negrozītu, bet /pers. D/ apelācijas sūdzību par šo spriedumu noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā – 2018.gada 12.decembrī.

Tiesnesis-referents A.Strauts

Tiesnesis J.Dimpers

Tiesnesis J.Vasiļkovskis